

ВИСНОВОК

до проекту Закону про Кіберсили Збройних Сил України

(реєстр. № 12349 від 19.12.2024)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні (Протокол № 141 від 28 лютого 2025 року) проект Закону про Кіберсили Збройних Сил України (реєстр. № 12349 від 19.12.2024), поданий народним депутатом України Федієнком О.П. та іншими народними депутатами України.

Як зазначено в пояснювальній записці, ціллю законопроекту є створення військової та технічної організаційної структури у складі Збройних Сил України за стандартами НАТО, яка відповідатиме за кібероборону України, захист її суверенітету та територіальної цілісності в кіберпросторі.

Кіберсили Збройних Сил України будуть діяти під безпосереднім військовим керівництвом Головнокомандувача Збройних Сил України, а на політичному рівні у сферах національної безпеки і оборони держави, - під загальним керівництвом Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України – Президента України.

Основними завданнями новостворюваних Кіберсил Збройних Сил України є нарощування та ефективне застосування спроможностей кіберстримування, здобуття Збройними Силами України військової переваги над противником та послаблення його спроможностей шляхом проведення операцій в електромагнітному спектрі та кіберпросторі.

Законопроектом пропонується визначити правовий статус та засади діяльності Кіберсил Збройних Сил України, на які покладається кібероборона України, захист її суверенітету та територіальної цілісності в кіберпросторі.

Міністерство цифрової трансформації України за результатами опрацювання законопроекту повідомило про відсутність пропозицій та зауважень.

Адміністрація державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України за результатами опрацювання надала пропозиції, а саме доповнити частину четверту статті 1 законопроекту щодо стримування агресії в кіберпросторі або з його використанням (**крім активної протидії агресії у кіберпросторі**), оскільки активна протидія агресії у кіберпросторі відповідно до статті 3 Закону України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України» та статті 8 Закону України «Про основні засади

забезпечення кібербезпеки України» належить до повноважень Адміністрації державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. Крім того, є пропозиція доповнити підпункт шостий частини першої статті 3 термінами **«військовий резерв Кіберсил Збройних Сил України»** і **«резервісти Кіберсил Збройних Сил України»** запропоновані зміни забезпечать узгодженість термінології частини шостої статті 3 законопроекту із змінами, які вносяться цим законопроектом до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу».

У запропонованій статті 1 Закону України "Про оборону України" виключити абзац тринадцятий. Поняття «кібератака» за своїм визначенням передбачає спрямовані (навмисні) дії у кіберпросторі. Уточнення збройної агресії, як дії іншої держави або групи держав є зайвим, адже цей аспект вже охоплено в загальному розумінні кібератак.

В новій статті 4¹ Національна система кібероборони пропонуємо суб'єктами національної системи кібероборони визначати основних суб'єктів національної системи кібербезпеки, визначених Законом України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України».

Згідно із Законом України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» «кібероборона» – сукупність політичних, економічних, соціальних, військових, наукових, науково-технічних, інформаційних, правових, організаційних та інших заходів, які здійснюються в кіберпросторі та спрямовані на забезпечення захисту суверенітету та обороноздатності держави, запобігання виникненню збройного конфлікту та відсіч збройній агресії.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про оборону України» (далі – Закон) план оборони України – складова частина оборонного планування, що містить сукупність документів, які визначають зміст, обсяги, виконавців, порядок і строки здійснення політичних, економічних, соціальних, воєнних, наукових, науково-технічних, інформаційних, правових, організаційних, інших заходів держави щодо підготовки до збройного захисту та її захист у разі збройної агресії або збройного конфлікту.

Оборона України базується на готовності та здатності органів державної влади, усіх складових сектору безпеки і оборони України, органів місцевого самоврядування, єдиної державної системи цивільного захисту, національної економіки до переведення, при необхідності, з мирного на воєнний стан та відсічі збройній агресії, ліквідації збройного конфлікту, а також готовності населення і території держави до оборони (стаття 2 Закону).

Частиною третьою статті 2 Закону передбачено, що для організації оборони держави Президент України за поданням Кабінету Міністрів України затверджує

структуру плану оборони України, план оборони України та військово-адміністративний поділ території України на військово-сухопутні, військово-морські та військово-повітряні зони (райони), який є обов'язковим до врахування під час визначення меж зон (ділянок) відповідальності регіональних (територіальних, міжрегіональних, міжтериторіальних) органів управління інших військових формувань, утворених відповідно до законів України та відповідних правоохоронних (спеціальних) органів. Порядок розроблення плану оборони України визначається Кабінетом Міністрів України.

У зв'язку з цим зазначаємо, що планування заходів із оборони України (в тому числі і щодо кібероборони) здійснюється відповідно до вимог Закону.

Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України як основний суб'єкт національної системи кібероборони відповідно до повноважень, визначених Законом України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України», виконує завдання складових плану оборони України, зокрема, в частині заходів протидії кіберзагозам під час оборони держави та захисту критичної інфраструктури.

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроекту зазначили про необхідність врахування вищезазначених зауважень і пропозицій.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки до розгляду проекту Закону про Кіберсили Збройних Сил України (реєстр. № 12349 від 19.12.2024), поданого народним депутатом України Федієнком О.П. та іншими народними депутатами України.

2. Направити цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Додаток: Пропозиції Адміністрації державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України на 8 арк.

Голова Комітету



М. КРЯЧКО